

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Co/48/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113221118
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5113221118.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických vězňů 1272/21, 110 00 Praha 1, Nové Město, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: O. I., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX B. XXX, štátnemu občanovi SR, v konaní o zaplatenie 1.999 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 10C/253/2013-109 zo dňa 5.10.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 10C/253/2013-109 zo dňa 5.10.2015 z r u š u j e a
v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd prvým výrokom žalobu zamietol, druhým výrokom určil zmluvnú podmienku v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy č. 508500010 zo dňa 07.07.2009 uzavretej medzi veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava a dlžníkom O. I. o dojednaní vyplňacieho práva zmenky veriteľom za neprijateľnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za neplatnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu. Tretím výrokom žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení okresný súd uviedol, že dňa 28.3.2013 žalobca podal návrh na zaplatenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Návrh bol návrhom zo zmenky zo dňa 07.07.2009 (č.l. 4 spisu) (správne malo byť uvedené zo dňa 7. júla 2009). Neúplná (blanko) zmenka na rad bola vystavená v prospech spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava. Vystaviteľom zmenky bola žalovaný O. I.. Zmenka bola vystavená k spotrebiteľskej zmluve č. 508500010. Žalobca úverovú zmluvu k návrhu nepripojil. Bolo zistené, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, IČO: 35 807 598 indosovala spornú zmenku na nadobúdateľa, a to na žalobcu CD Consulting s.r.o. Žalovaný sa k návrhu nevyjadril. Okresný súd poukázal aj na situáciu, keď vstup do konania oznámil vedľajší účastník na strane žalovaného ako spotrebiteľa. Okresným súdom bol vyzvaný k predloženiu súhlasu žalovaného so vstupom vedľajšieho účastníka konania do konania na jeho strane podľa § 93 ods. 3 novely O.s.p.. Keďže súhlas nebol doručený, v súlade s § 93 ods. 3 novely O.s.p. (zákon č. 353/2014 Z.z., účinný od 1.1.2015) okresný súd na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal, teda nepovažoval ho za účastníka konania, a to bez rozhodovania o neprípustení do konania. Okresný súd vychádzal zo znenia § 93 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva, že súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhoduje len na návrh. Okresný súd preto nemal povinnosť doručiť vedľajšiemu účastníkovi konania návrh a ostatné podania, keďže sa na neho neprihliadalo z dôvodu, že nebol vedľajším účastníkom konania. Okresný súd sa nestotožnil s názorom vedľajšieho účastníka konania, že je potrebné aplikovať O.s.p. platné a účinné do 1.1.2015, pretože vstúpil do konania v čase do 1.1.2015. Podľa názoru vedľajšieho účastníka preto nebolo jeho povinnosťou doručiť súhlas žalovaného s jeho vstupom do konania a okresný súd mal na jeho vstup prihliadať a doručiť mu návrh a ostatné

podania. Okresný súd skonštatoval, že sa nestotožnil so spôsobom aplikácie noriem procesného práva zo strany vedľajšieho účastníka konania. Normy hmotného práva sa aplikujú v stave platnom a účinnom ku dňu vzniku právneho úkonu. Normy procesného práva sa vzťahujú ihneď od 1.1.2015 na všetky prípady v čase rozhodovania. Inak povedané, súd aplikuje to procesné právo, ktoré je platné a účinné v čase rozhodovania. Z tohto dôvodu aj na uvedený prípad bolo aplikované ustanovenie § 93 ods. 3 novely O.s.p. a na vedľajšieho účastníka konania okresný súd neprihliadal. Týmto postupom mu neodňal možnosť konať pred súdom. Podľa § 44 ods. 2 O.s.p. okresný súd umožnil vedľajšiemu účastníkovi konania nahliadať do súdneho spisu a chrániť záujmy spotrebiteľa. Toto právo vedľajší účastník konania nevyužil. Okresný súd s týmto subjektom nekonal ako s vedľajším účastníkom konania a o jeho vstupe nerozhodoval.

Okresný súd ďalej uviedol, že vykonal dokazovanie v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. b), s článkom 9 ods. 1 až 3 Nariadenia, a to oboznámením sa s návrhom, porovnaním zmenky v tomto konaní so zmenkou v exekučnom konaní vrátane spotrebiteľskej zmluvy, k zabezpečeniu ktorej bola zmenka vystavená, oboznámil sa s pripojenou fotokópiou exekučného spisu sp. zn. 8Er/692/2011.

Z vykonaných dôkazov vyvodil okresný súd nasledovné skutkové a právne závery. Z exekučného spisu sp. zn. 8Er/692/2011 zistil, že úverová spotrebiteľská zmluva uvádzaná v zmenke, č.l. 4 spisu, pod číslom 508500010 bola uzavretá medzi spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., Bratislava a žalovaným dňa 07.07.2009 na poskytnutý úver 800 Eur navýšený o poplatok 772 Eur, spolu 1.572 Eur. Dlh mal žalovaný zaplatiť v 12 splátkach po 131 Eur. V úverovej zmluve neboli uvedené úroky z úveru ani RPMN, ani rozpis splátok. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej spotrebiteľskej zmluvy boli všeobecné podmienky. V článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli o vyplnení zmenky. Ku dňu uzavretia úverovej spotrebiteľskej zmluvy, teda ku dňu 07.07.2009 a ku dňu vystavenia zmenky v totožný deň 07.07.2009, v zmenke nebola uvedená zmenková suma 1.572 Eur, ani splatnosť zmenkového úroku 0,25 % denne. Tieto údaje mal vyplniť jednostranne remitent, najskôr v deň, kedy sa podľa bodu 4 zmluvy stane splatný celý dlh, to je, keď dlžník nezaplatí včas 4 po sebe idúce splátky, resp. zaplatí ich len sčasti. Zmenková suma mala pozostávať zo sumy všetkých nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú v budúcnosti ku dňu vyplnenia zmenky. Dátumom začiatku úročenia zmenkovej sumy mal byť dátum zhodný s dňom, kedy sa podľa všeobecných podmienok stane splatným celý dlh a tento dátum taktiež mal byť vyplnený v budúcnosti remitentom. Tým mal okresný súd preukázané, že sporná zmenka je neúplná zmenka - blankozmenka, ktorú jednostranne v neprítomnosti dlžníka vypísal veriteľ - spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o., Bratislava, ktorý ju následne previedol (indosoval) na žalobcu. Okresný súd mal preukázanú vedomosť žalobcu o kauze zmenky ako zabezpečovacieho právneho úkonu k úverovej spotrebiteľskej zmluve. Táto informácia mu bola známa priamo z obsahových náležitostí zmenky, kde bolo číslo úverovej spotrebiteľskej zmluvy uvedené.

Okresný súd mal preukázané, že zmenka bola vystavená ako zabezpečovací právny prostriedok k spotrebiteľskej zmluve. Tento záver potvrdzuje aj samotná zmenka, ktorá obsahuje číslo úverovej spotrebiteľskej zmluvy 508500010, ktoré je zhodné s číslom úverovej spotrebiteľskej zmluvy v exekučnom konaní pod sp. zn. 8Er/692/2011. Zmenka, ktorá tvorila predmet sporu sp. zn. 10C/253/2011, bola totožná so zmenkou v konaní sp. zn. 8Er/692/2011, ktorá bola vystavená ako zabezpečovací prostriedok k spotrebiteľskej úverovej zmluve, čo vyplýva z článku 17 všeobecných podmienok úverovej zmluvy - dohody o vyplnení zmenky, aj zo záverov rozhodcovského súdu. Zmenka a spotrebiteľská úverová zmluva boli vystavené v totožný deň 07.07.2009. Úlohou okresného súdu bolo z úradnej moci skúmať platnosť primárneho právneho úkonu spotrebiteľskej zmluvy, osobitne článok 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy, v ktorom zmluvné strany uzavreli dohodu o vyplnení zmenky v budúcnosti. Na základe dohody neskôr veriteľ sám jednostranne zmenku vyplnil čo do zmenkovej sumy 2.109,89 Eur a čo do splatnosti zmenkového úroku 0,25 % denne. V čase uzavretia úverovej zmluvy, dňa 07.07.2009, ktorý dátum bol totožný s časom vystavenia zmenky, zmenka neobsahovala zmenkovú sumu a dátum splatnosti zmenkového úroku 0,25 % denne.

Okresný súd aplikoval Občiansky zákonník, zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, Smernicu Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 161/07 zo dňa 6.5.2008 a za aplikácie rozhodných citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Bez platnej

dohody o vyplňacom práve nemôže byť platná ani vyplnená zmenka. Ak dohoda o vyplňacom práve pri blankozmenke nezohľadňuje práva spotrebiteľa a umožňuje indosáciou zmenky vymôcť od spotrebiteľa plnenie z neprijateľných podmienok, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V nadväznosti na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“) bolo potrebné posúdiť, či takýmto konaním indosatár nekonal na škodu žalovaného ako dlžníka zo spotrebiteľského úveru. Okresný súd dospel k záveru, že článok 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neprijateľná podmienka v článku 13 všeobecných podmienok spotrebiteľskej zmluvy neplatným právnym úkonom v tejto časti. Neplatným spôsobom bolo dojednané vyplnenie zmenky. Sporná zmenka, ktorá vznikla ako zabezpečovací právny úkon k primárnemu právnemu úkonu spotrebiteľskej zmluve nemôže byť považovaná za platný právny úkon, keď bola vystavená a vyplnená na základe neplatného dojednania, neplatnej dohody o vyplnení zmenky v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Táto podmienka je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože nebola individuálne so spotrebiteľom dojednaná a tvorila neoddeliteľnú súčasť formulárovej úverovej spotrebiteľskej zmluvy - všeobecných podmienok a bez jej podpisu by spotrebiteľ nedostal úver, preto podmieňovala uzavretie spotrebiteľskej zmluvy, poskytnutie úveru a spotrebiteľ obsah úverovej zmluvy a článku 17 všeobecných podmienok o vyplnení zmenky nemohol ovplyvniť. Dôkazné bremeno na preukázanie opaku podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka mal veriteľ, t.j. právny predchodca žalobcu. Dôkazné bremeno neuniesol. Dojednanie v článku 17 všeobecných podmienok o vyplňacom práve zmenky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, pretože spotrebiteľ nemal možnosť sa s týmto ustanovením oboznámiť pred uzavretím spotrebiteľskej zmluvy. Podľa § 53 ods. 4 písm. b), m) Občianskeho zákonníka je dojednanie o vyplňacom práve zmenky (článok 17 všeobecných podmienok) neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že na základe tejto podmienky vystavená zmenka umožnila previesť indosáciou bez súhlasu spotrebiteľa práva zo zmluvnej strany POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na žalobcu, čím došlo k zhoršeniu postavenia a ochrany práv spotrebiteľa. Zmenka a jej indosácia nadmerne sťažili spotrebiteľovi možnosť realizovať práva spotrebiteľa. Takýto záver vyplýva už z charakteru zmenkového konania, ktoré nepripúšťa skúmanie dôvodu vzniknutého záväzku, ani ex offio ochranu spotrebiteľských práv.

Okresný súd v ďalšom skonštatoval, že podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dojednanie v článku 17 všeobecných podmienok o vyplňacom práve zmenky neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že spôsobuje značnú nerovnováhu práv a povinností, teda značne zhoršuje postavenie spotrebiteľa v tomto úverovom vzťahu vystavením a následným indosovaním zmenky zo spotrebiteľského vzťahu. Okresný súd preto nevychádzal len z prísnej formálnosti zmenkového práva, pretože mal preukázané, že došlo k zneužitiu inštitútu zmenkového práva v neprospech jednej zmluvnej strany - spotrebiteľa obchádzaním ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, čo je zároveň aj rozpor so zákonom, a teda neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, § 265 Obchodného zákonníka. Značnú nerovnováhu v právach podľa názoru okresného súdu spôsobilo dojednanie v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy aj preto, že veriteľ sám vyplnil zmenku v deň splatnosti celého dlhu. Žalovaný ako spotrebiteľ nijako nemohol ovplyvniť výšku zmenkovej sumy, dátum splatnosti zmenkového úroku, ktoré si do zmenky jednostranne dopísal veriteľ. Dojednanie vyplňacieho práva zmenky v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy bolo neplatné aj podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre neurčitosť, nepreskúmateľnosť. Dojednanie bolo neurčité, nepreskúmateľné v časti: „Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia.“. Suma bola jednostranne do zmenky uvedená veriteľom a ku dňu uzavretia dohody v článku 17 všeobecných podmienok spotrebiteľ nevedel, aká suma do zmenky bude dopísaná. V momente uzavretia dohody uzavrel neurčitú dohodu čo do článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Nebola konkretizovaná výška zmenkovej sumy, ktorá mala byť dopísaná do zmenky na základe vyplňacieho práva zmenky a neboli ani určitým, preskúmateľným spôsobom stanovené kritériá, na základe ktorých zmenková suma do zmenky mala byť dopísaná tak, aby bola určiteľná a preskúmateľná za pomoci výkladových pravidiel.

Dohoda o vyplňacom práve zmenky v článku 17 všeobecných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa názoru okresného súdu, aj podľa § 53 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka, pretože výška úveru a úroku mala byť takto určená až v čase splnenia, v tomto prípade splatnosti úveru, kedy vzniklo veriteľovi právo vypísať zmenkovú sumu a splatnosť zmenkového úroku podľa článku 17 všeobecných podmienok. Dojednanie vyplňacieho práva zmenky podľa článku 17 všeobecných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho

zákonníka, pretože dojednanie umožnilo veriteľovi, aby pri vyplnení zmenky v budúcnosti zaviazal spotrebiteľa zaplatiť za nespĺnenie záväzku neprimerane vysokú sankciu, ktorá mu pri uzavretí úverovej spotrebiteľskej zmluvy nebola známa. V zmenke je veriteľom vypísaný zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne x 365 dní, vo výške 91,25 % ročne. K vyplneniu zmenky veriteľom došlo momentom zosplatenia dlhu. Išlo o rozpor so zákonom podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z.. Zároveň podľa záveru okresného súdu išlo o nekalú podmienku podľa článku 2 písm. a) v spojení s ustanovením prílohy bodu 1 písm. e) Smernice Rady 93/13 EHS. Touto nekalou zmluvnou podmienkou a zároveň neprijateľnou si veriteľ zabezpečil za nespĺnenie záväzku spotrebiteľa neprimerane vysoké príslušenstvo pohľadávky, a to zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne. Išlo o neplatnosť tohto dojednania aj v nadväznosti na § 3 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a § 39 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa § 265 Obchodného zákonníka.

Okresný súd uzavrel, že dojednanie vyplňacieho práva zmenky v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pretože v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona uvedené dojednanie umožnilo obísť zákonné ustanovenia a vpísať do zmenky pri jej vyplnení také plnenia, na ktoré vôbec žalobcovi nevznikol nárok. Úverová spotrebiteľská zmluva neobsahuje zákonné náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z.. Neobsahuje údaj o RPMN a neobsahuje rozpis splátok. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Skutočný úver bez poplatkov bol poskytnutý žalovanému vo výške 800 Eur. Veriteľovi preto nevzniklo právo na vrátenie poplatku vo výške 772 Eur, o ktorý úver navýšil, ani na úrok. Napriek tomu do zmenky bola dopísaná zmenková suma 2.109,89 Eur a zmenkový úrok vo výške 0,25% denne (91,25% ročne).

V danom prípade okresný súd konštatoval, že dojednanie v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy o vyplňacom práve zmenky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka zároveň neplatne dojednanou zmluvnou podmienkou. Zmluvná podmienka bola neplatná aj pre neurčitosť dojednania podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre rozpor s kogentnými ustanoveniami zákona a pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka, § 265 Obchodného zákonníka.

Okresný súd poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008, v ktorom sa konštatuje, že z absolútne neplatnej úverovej zmluvy nemohlo veriteľovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Okresný súd podľa § 153 ods. 3 O.s.p. z úradnej moci určil zmluvnú podmienku v článku 17 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy o dojednaní vyplňacieho práva zmenky veriteľom za neprijateľnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za neplatnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu. Z titulu neplatnej dohody o vyplňacom práve zmenky nemohla byť preto platným spôsobom veriteľom vyplnená zmenka zo dňa 07.07.2009. Podľa § 154 ods. 4 O.s.p. a podľa § 494 Občianskeho zákonníka z neplatného právneho úkonu, t.j. z neplatnej zmenky okresný súd nemohol priznať žalobcovi zmenkové plnenie, preto žalobu zamietol. Okresný súd nemohol žalobcovi priznať nároky tvoriace predmet sporu, keď dospel k záveru, že zmenka je neplatným právnym úkonom.

Okresný súd uviedol, že predmetom sporu nebolo zaplatenie úveru a príslušenstva podľa úverovej spotrebiteľskej zmluvy k tomu, aby mohol zvažovať, že návrhu vyhovie v tom rozsahu, že by priznal bezúročný úver, resp. zostatok úveru bez poplatkov podľa zákona 258/2001 Z.z. a zákona č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ bol nárok uplatnený na základe zmenky ako právneho titulu a nebol uplatnený na základe úverovej spotrebiteľskej zmluvy, tak okresný súd ani nemohol posudzovať nároky cez úverovú spotrebiteľskú zmluvu. Okrem viazanosti predmetom sporu, ktorá je daná súdu, rozhodnutiu okresného súdu priznať žalobcovi úver, resp. zostatok úveru bez úrokov, bez poplatkov, bránila aj tá skutočnosť, že žalobca nepreukázal, koľko skutočne žalovaný zaplatil z poskytnutého úveru 800 Eur ku dňu rozhodovania súdu podľa § 154 ods. 1 O.s.p.. Okresný súd porovnal zmenkový nárok podľa zmenky vo výške 2.109,89 Eur s výškou nároku uplatneného v danom konaní 1 999 Eur a bez účtovných dokladov o zaplatení mohol len uvažovať, že rozdiel vo výške 110,89 Eur žalovaný už zaplatil. Z úverovej spotrebiteľskej zmluvy vyplynulo, že spotrebiteľský úver bez úrokov, bez poplatkov bol poskytnutý vo výške 800 Eur, pri aplikácii logického výkladu by potom nezaplatený úver bez úroku, poplatkov predstavoval maximálne sumu 689,11 Eur. Dlh s rovnakým základom nároku bol súčasne vymáhaný aj v zmenkovom konaní, aj v exekučnom konaní, preto okresný súd nemal preukázané ani to, či dlžník nezaplatil viac, ako mu ukladá zákon. Okresný súd preto nemohol za tejto skutkovej a dôkaznej situácie

z úradnej povinnosti podľa § 153 ods. 4 O.s.p. zaviazať žalobcu k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške preplatku zákonného plnenia. V nadväznosti na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008 okresný súd dospel k záveru, že v tomto prípade boli splnené zákonné podmienky na skúmanie skutkových a právnych okolností, na základe ktorých zmenka bola vystavená (kauzálny nexus), a to ex offo v záujme ochrany práv spotrebiteľa. Okresný súd mal preukázať, že subjekt pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka - spotrebiteľa. V príčinnej súvislosti s tým neprimerane navýšil svoju pohľadávku veriteľa na úkor (na škodu) spotrebiteľa a vystavením a indosovaním zmenky sťažil, resp. znemožnil ochranu spotrebiteľa v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Takémuto konaniu okresný súd nemohol poskytnúť právnu ochranu. Okresný súd dospel k záveru, že cieľom indosovania zmenky na žalobcu bolo inkasovať zmenkovú sumu bez toho, aby zmenkový dlžník mohol vzniesť námietky a bez toho, aby súd z úradnej moci namiesto spotrebiteľa aplikoval kogentné zákonné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Okresný súd sa preto domnieval, že pokiaľ aj žalovaný v danom konaní neprodukoval námietky, okresný súd z úradnej moci chránil jeho práva spotrebiteľa. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešným účastníkom konania bol žalovaný, ktorý si však návrhom neuplatnil náhradu trov konania, preto mu nebola priznaná.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, a to proti výroku I., II., o zamietnutí žaloby a určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú a neplatnú. Žalobca mal za to, že rozhodnutím okresného súdu došlo k porušeniu práva Európskej únie, konkrétne k porušeniu článku 4, 5 a 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007 (ďalej len „Nariadenie“), pretože žalovaný nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď podľa článku 5 ods. 3, 6 Nariadenia, a tým okresný súd bol povinný postupovať podľa článku 7 ods. 3 Nariadenia a vo veci mal byť vydaný rozsudok o pohľadávke žalobcu. Ak takto okresný súd nepostupoval, tak jeho rozhodnutie je prekvapivým rozhodnutím. Okresný súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že vykonal dokazovanie, okrem iného oboznámením sa s exekučným spisom, úverovou zmluvou a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca ani žalovaný dokazovanie exekučným spisom, úverovou zmluvou či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl. Žalobca poukázal na ust. § 120 O.s.p.. Tým, že na uplatnené práva predložil platnú zmenku, pretože táto spĺňa aj všetky formálne a materiálne náležitosti vyžadované zákonom č. 191/1950 Zb., tak za tohto stavu preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Okresný súd preto mohol rozhodovať len o právach zo zmenky. Podľa článku 5 ods. 3 a 6 Nariadenia žalovaný mohol vzniesť námietky voči zmenke a ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa však takejto ochrany nedovoľoval, uplatnenú pohľadávku nerozporoval a svojím konaním ju prakticky uznal. Okresný súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre žalovaného dostatočný podklad pre zamietnutie žaloby. Takýto postup zasahuje do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ani jeden z účastníkov nepredkladal tvrdenia, ktoré iniciatívne posudzoval a vyjadroval okresný súd v napadnutom rozsudku. Nie je zrejmé, ako mohol okresný súd dospieť k nesporným skutočnostiam, keď žalobca ani žalovaný sa k týmto skutočnostiam nevyjadrili. Okresný súd dospel k nesprávnym právnym záverom. Žalobca zdôraznil, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Žalobca poukázal na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Pokiaľ tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 3/2008. Podľa žalobcu ustanovenie § 17 zákona č. 191/1950 Zb. vyžaduje aktívnu účasť dlžníka, ktorý musí zároveň splniť povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, teda preukázať, že majiteľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka a zároveň musí vzniesť námietky, ktoré by mohol dlžník vznášať voči predchodcom majiteľa zmenky. Okresný súd v rámci dokazovania prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadať, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Ďalej žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.08.2002 sp. zn. 25 Cdo 1839/2000. Žalobca zdôraznil úplnú samostatnosť, nezávislosť zmenkového záväzku. Nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v danom konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku a nárok

žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka a preto v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť použitá. Prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňacom práve. Žalobca poukázal na § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. so záverom, že dohoda o vyplňacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmienek.

K postupu okresného súdu podľa § 153 ods. 2 O.s.p. žalobca uviedol, že v tejto veci nešlo o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Prejednával sa spor zo zmenky ako cenného papiera a ak okresný súd sám vykonal dôkaz spotrebiteľskou zmluvou bez možnosti žalobcu sa k uvedenému vyjadriť, nebolo možné uzavrieť, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade okresný súd nerešpektoval znenie § 153 ods. 2 O.s.p. a aj napriek odlišnému predmetu sporu vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Ak by výrok o vyhlásení zmluvnej podmienky za neprijateľnú nadobudol právoplatnosť, stane sa záväzným tak pre účastníkov konania ako aj pre všetky orgány, a teda najmä súdy. Žalobca zdôraznil, že okresný súd vyhlásil za neplatnú zmluvnú podmienku používanú spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o., ktorá nie je účastníkom tohto konania. Naopak, výrok sa bude vzťahovať na žalobcu, ktorý zmluvnú podmienku vôbec nepoužíva. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. februára 2015 sp. zn. 41Cob 42/2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. februára 2015, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/18/2013 zo dňa 28. novembra 2013. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. V danom prípade sa neuplatňoval § 17 zákona č. 191/1950 Zb., preto nebolo možné v tomto prípade poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 161/2007. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, z ktorého vyplýva, že pokiaľ námietka zo strany žalovaného ako dlžníka nie je vznesená a preukázaná, neexistuje dôvod, na základe ktorého by mohol súd opodstatnene vykonať dokazovanie týkajúce sa obsahu kauzálnej zmluvy predchádzajúcej vystaveniu takejto zmenky. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto vo svojom konaní aj preukázal. Len v prípade, ak zmenkový dlžník námietku vznesie a preukáže podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky. Dokazovanie na preukázanie dôvodnosti takýchto kauzálnych námietok je totiž možné vykonať výlučne len za predpokladu, že žalovaný v lehote do 30 dní po doručení tlačiva a návrhu na uplatnenie pohľadávky ako aj tlačiva na odpoveď, sa vyjadří k podanému návrhu či už tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C a pripojí všetky príslušné podporné doklady alebo sa vyjadří akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. Ak samotná odpoveď žalovaného k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky nebola doručená súdu v lehote 30-tich dní po doručení tlačiva návrhu žalovanému, musí súd vydať rozsudok. Žalobca poukázal na ust. článku 7 ods. 3 Nariadenia, ktoré upravuje koncentračnú zásadu, z ktorej vyplýva, že v prípade pasivity žalovaného, ktorý napriek riadnemu doručeniu návrhu v uvedenej lehote nedoručí súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených žalobcom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v článku 7 ods. 1 Nariadenia. V súvislosti s postupom podľa článku 7 ods. 1, 3 Nariadenia žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm 10/2013 zo dňa 21.11.2013. Ak nárok žalobca uplatnil zo zmenky, ktorú žalovaný podpísal a ktorú pôvodný majiteľ previedol na žalobcu rubopisom, nemôže byť takýto nárok zamietnutý ako neprijateľný.

Okresným súdom vykonané dokazovanie nebolo vykonané na tvrdenia žalobcu, ktorý jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil právo zo zmenky a ktorý uviedol, že nie je jej pôvodným majiteľom, ale je indosatárom. Žalovaný ako dlžník v pozícii spotrebiteľa nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jej škodu a keď nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k žalobcovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala, teda voči remitentovi ako skoršiemu majiteľovi zmenky, nebolo možné postup okresného súdu a výklad jednotlivých zákonných ustanovení, ako uskutočnil okresný súd, akceptovať. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, ak by žalovaný ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musel aj preukázať. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Podľa zákona zmenkového a šekového preto okresný súd bol oprávnený

skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky vystavenia, ani jej neprípustnosť. Žalobca žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že bude žalobe vyhovené, spolu s priznaním trov súdneho konania.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Primárne sa krajský súd oboznámil s priebehom postupu konania pred okresným súdom, a to tak v rovine vedľajšieho účastníctva ako aj dokazovania, ktoré v zmysle odôvodnenia napadnutého rozsudku mal uskutočniť okresný súd.

V spisovom materiáli okresného súdu na č.l. 86 spisu sa nachádza podanie zo dňa 20.11.2014, ktorým Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov v zastúpení JUDr. Bohdan Jakubis oznamuje vstup vedľajšieho účastníka do konania, a to na podporu žalovaného. Podanie zo dňa 20.11.2014 o vstupe vedľajšieho účastníka do konania bolo doručené Okresnému súdu Čadca dňa 24.11.2014. Následne v spisovom materiáli je žurnalizovaná námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníka zo strany žalobcu v podaní zo dňa 27.01.2015, doručenom Okresnému súdu Čadca dňa 28.01.2015, č.l. 94 spisu. Okresný súd na č.l. 106 rub spisu uskutočnil úpravu, podľa ktorej bude dňa 5.10.2015 o 8.30 hod., číslo pojednávacej miestnosti 55 vyhlásený rozsudok spolu s ďalšou úpravou o pripojení fotokópie spisu Er zo strany sudkyne okresného súdu. Okresný súd podaním z 22.4.2015, č.l. 103 spisu, oznámil Všeobecnej ochrane práv spotrebiteľov, ktorý subjekt zahlásil vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaného, že v zmysle § 93 ods. 3 druhá veta novely O.s.p. je potrebné v lehote 15-tich dní doručiť okresnému súdu v potrebnom počte súhlas účastníka, popri ktorom sa Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov zúčastňuje na konaní, v opačnom prípade podľa § 101 ods. 3 O.s.p. v nadväznosti na § 93 ods. 3 O.s.p. okresný súd nebude na oznámenie o vstupe do konania prihliadať. Nasledovalo verejné vyhlásenie rozsudku okresným súdom podľa Zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku zo dňa 5.10.2015, ktorý rozsudok bol v zákonnej lehote napadnutý odvolaním žalobcu.

V súvislosti s oznámením vstupu vedľajšieho účastníka do konania na podporu žalovaného, a to podaním zo dňa 20.11.2014, doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 24.11.2014, č.l. 86 spisu, krajský súd uvádza, že bol odlišného právneho názoru oproti postupu okresného súdu a vyjadreného záveru v napadnutom rozsudku okresného súdu, keďže mal za to, že úkon zahláseného vstupu vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 20.11.2014, doručený Okresnému súdu Čadca dňa 24.11.2014, ako procesno-právny úkon vyvolal účinky k momentu jeho uskutočnenia, preto k tomuto dátumu v ďalšom postupe oznámeného vstupu vedľajšieho účastníka do konania bolo potrebné prihliadať na znenie Občianskeho súdneho poriadku v zmysle § 93 ods. 3 O.s.p.. Podľa § 93 ods. 3 O.s.p., znenia platného a účinného k dátumu 24.11.2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. Uvedený záver krajského súdu vychádza aj z ust. § 355 druhá veta O.s.p. podľa ktorého, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované. Úkon oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania podaním zo dňa 20.11.2014, doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 24.11.2014 a z neho vyplývajúce účinky zostali zachované k momentu uskutočnenia tohto úkonu pred Okresným súdom Čadca, a preto v ďalšom postupe tohto okresného súdu bolo nevyhnutné vychádzať z platnej právnej úpravy k dátumu, keď účinky tohto úkonu zostali zachované uskutočnením tohto úkonu, t.j. k dátumu 24.11.2014. Uvedené vyplýva z toho, že sa koná v dôvere subjektov v právo platné v čase takéhoto konania, čo zabezpečuje aj právnu istotu pri konaní subjektu, ktorý práve v rámci svojho konania vychádza z právneho stavu platného k momentu jeho konania, čo vyúsťuje aj do predvídateľnosti postupu a rozhodovania súdu. Účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014 zostávajú v plnej miere zachované a nie je možné opätovne vyžadovať splnenie podmienok zavedených novou právnou úpravou, ktoré právna úprava účinná do 31.12.2014 nevyžadovala. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania predstavuje procesný úkon, ktorého účinky súd posudzuje podľa právnej úpravy účinnej v čase uskutočnenia takéhoto úkonu. Žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do

31.12.2014 nevyžadovalo výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane.

To, že pri oznámení vstupu vedľajšieho účastníka do konania podaním zo dňa 20.11.2014, doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 24.11.2014, bolo potrebné vychádzať v tom čase z platného znenia ust. § 93 ods. 3 O.s.p., vyplýva podľa názoru krajského súdu aj z toho, že zmena Občianskeho súdneho poriadku vykonaná zákonom č. 353/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2015 neobsahovala ustanovenie, že na konanie začaté pred dňom účinnosti tohto zákona sa použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, tak ako je to vyjadrené v situácii iných navrhovaných a prijatých zmien Občianskeho súdneho poriadku, ako to bolo v prípade zákona č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa O.s.p. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý v ust. § 372y O.s.p. mal úpravu, že na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona sa použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, čo však pri vedľajšom účastníkovi konania nebolo vyjadrené pri úprave ust. § 93 ods. 3 O.s.p. zákonom č. 353/2014 Z.z..

Vzhľadom k vyššie uvedenému okresný súd v novom konaní bude postupovať v zmysle vysloveného právneho názoru krajským súdom, a to, že ohľadom oznámeného vstupu vedľajšieho účastníka do konania podaním zo dňa 20.11.2014, doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 24.11.2014, sa bude prihliadať na v tom čase platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku § 93 ods. 3 O.s.p., avšak za rešpektovania toho, že vedľajší účastník nemôže v konaní vystupovať na strane žalovaného v prípade jeho nesúhlasu alebo proti jeho vôli.

V ďalšom postupe uskutočnenom okresným súdom na základe odvolacích dôvodov žalobcu sa krajský súd zaoberal, akým spôsobom došlo, resp. nedošlo k vykonávaniu dokazovania pred okresným súdom. Zo spisového materiálu vyplynulo, a to z úpravy na č.l. 80 spisu, že žalovanému bol doručovaný návrh spolu s poučením, ktorá zásielka ako nedoručená sa okresnému súdu vrátila dňa 24.07.2015. Okresný súd na to následne zisťoval pobyt žalovaného, pričom vzhľadom na zistenie, že jeho pobyt nie je známy, uznesením č.k. 10C/253/2013-105 zo dňa 23.6.2015 rozhodol, že písomnosti doručené žalovanému O. I., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX B. XXX, tohto času na neznámom mieste, sa budú doručovať uložením v súdnom spise. Z postupu okresného súdu však nevyplývalo, že by žalovanému bolo doručené tlačivo „C“ na odpoveď v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Žalovaný neuplatnil námietky proti uplatneným nárokom žalobcu. I napriek tomuto stavu okresný súd si sám pripojil fotokópiu spisu sp. zn. 8Er/692/2011, ktorý sa však nestal súčasťou spisu 10C/253/2013, t.j. nebol zažurnalizovaný, napriek čomu ku listinám z tohto spisu, nachádzajúcim sa len v spisovom obale, prihladol a rozsudkom č.k. 10C/253/2013-109 zo dňa 5.10.2015 žalobu žalobcu zamietol s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej neplatnosti. Tento rozsudok bol vyhlásený podľa Zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 5.10.2015. Ak aj žalovaný v tejto sporovej právnej veci neuskutočnil námietky proti žalobcovým nárokom a ak okresný súd iniciatívne sa oboznámil so spisovým materiálom sp. zn. 8Er/692/2011, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĽ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 proti žalovanému, v konaní o vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 2.109,89 Eur s príslušenstvom, tak vzhľadom na vyvíjajúcu sa rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a za vzatia do úvahy Spoločného Stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93, bolo možné akceptovať takýto postup okresného súdu. V zmysle tohto spoločného stanoviska vyplýva:„Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nezvzhľadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na

to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

Pokiaľ Krajský súd v Žiline ako súd odvolací konal a v predchádzajúcich rozhodnutiach vydaných pred 20. októbrom 2015 vychádzal primárne zo zmenkového charakteru uplatneného nároku v kombinácii s účelom Nariadenia bez prihliadnutia ex offo na možný spotrebiteľský charakter kauzy stojacej za zmenkou, tak v danom momente tohto konania a rozhodovania bolo potrebné vychádzať z vývoja rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike v dotknutých veciach, ktorú zjednocuje prijaté Stanovisko vo veciach občiansko-právnych a obchodných č. 93 publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015 ako Spoločné stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Práve s ohľadom na princíp právnej istoty, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného rozhodovania súdov v totožných či obdobných veciach, potom aj Krajský súd v Žiline ako súd odvolací bol povinný rešpektovať relevantnú judikatúru ako aj prijaté zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Požiadavka právnej istoty automaticky neznamena to, že sa nemôže vyvíjať judikatúra najvyššieho súdu, čo platí aj k rozhodovacej praxi odvolacieho súdu.

Krajský súd v tejto veci poukazuje na spoločné stanovisko, z ktorého zdôrazňuje, že „pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Rigidná aplikácia ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. § 17 obsahuje úpravu podľa ktorej, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný.“ „Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlada právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR“.

Krajský súd i napriek uvedenému poukazuje na to, že ak okresný súd ex offo prihliadol na dôkazy z ním pripojeného spisu sp. zn. 8Er/692/2011, ktoré dôkazy sa však nestali súčasťou predmetného spisu 10C/253/2013, tieto nevykonal na nariadenom pojednávaní, keďže došlo len k verejnemu vyhláseniu rozsudku okresným súdom, tak takýmto postupom bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom v rovine vykonávania dokazovania, oboznámenia sa s dôkazmi, a to v súlade nielen s Nariadením, ale aj podľa Občianskeho súdneho poriadku, ktoré ako rozhodné procesné právo v zmysle článku 19 Nariadenia sa použije na konanie o uplatnenom nároku žalobcom. Účelom práva účastníka konania je vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie. Aktivita účastníka pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Okresný súd bez nariadenia pojednávania sa oboznámil výlučne sám s dôkazmi vyplývajúcimi zo spisu

sp. zn. 8Er/692/2011 bez toho, aby tieto dôkazy sa stali súčasťou spisu, boli vykonané na nariadenom pojednávaní za účasti sporových strán, preto takýmto spôsobom bolo upreté právo žalobcu splniť si svoju povinnosť tvrdenia, dôkaznú povinnosť, možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom a k posúdeniu nároku, keď okresný súd prihliadal na ochranu žalovaného ako spotrebiteľa. V rámci nového konania pred okresným súdom je preto potrebné zachovať práva žalobcu v rovine vykonávaného dokazovania a rovnako aj práva žalovaného ako druhej sporovej strany.

Na základe vyššie uvedených zhodnotení, záverov bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresný súd v novom konaní bude pri vedľajšom účastníctve postupovať v zmysle uvedeného právneho názoru krajského súdu a vo vecno-právnej rovine bude dokazovanie vykonávané na nariadenom pojednávaní s tým, že bude rešpektovaná vyvíjajúca sa rozhodovacia činnosť všeobecných súdov za vzatia do úvahy Spoločného Stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93.

Z dôvodu, že rozhodnutie okresného súdu bolo zrušené, bude to okresný súd, ktorý v rámci nového konania rozhodne aj o čiastočnom späťvzati v zmysle návrhu žalobcu obsiahnutom v podaní zo dňa 21.12.2015, č.l. 143 spisu.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.